

เทศน์เช้า วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแก อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ฉะนั้น เวลาวัดปฏิบัติ วัดปฏิบัติเขาจะมีข้อวัตรปฏิบัติของเขาเพื่อวัดหัวใจของเขา แล้วถ้าเข้าถึงหัวใจนะ หลวงตาเวลาท่านบรรลुरुธรรม ท่านกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบแล้วกราบเล่า กราบแล้วกราบเล่า น้ำตาไหลพรากกลางหัวใจ มันเป็นเพราะอะไร มันเป็นเพราะว่าสิ่งที่ค้นคว้ามาทั้งชีวิต อดมือกินมือประพฤติปฏิบัติมา ขวนขวายมาจนถึงที่สุดแห่งทุกข์

เวลาถึงที่สุดแห่งทุกข์นะ สิ่งนี้ถ้าเราไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือค้นไว้เราจะมีอำนาจาสนาได้แค่นี้หรือ เพราะ เพราะเวลาหลวงตาพอท่านบรรลुरुธรรมขึ้นมา จะสอนใครได้ จะสอนใครได้ พูดไปเขาก็หาว่าเรบ้า จะบอกใครได้ จะบอกใครได้ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสธรรมก็คิดอย่างนั้น มันจะบอกเขาได้อย่างไร มันจะบอกเขาได้อย่างไร

สิ่งนั้นว่าบุญ เวลาบุญหรือบาปมันอยู่ที่กลางหัวใจ มันอยู่ที่ความรู้สึกของเรา ถ้าความรู้สึกของเรา เรามีเจตนาคุณงามความดีของเรา อันนั้นมันเป็นบุญ เป็นบุญเพราะเราคิดแต่เรื่องดี ๆ อเสวนา จ พาลานํ ปณฺทิตานญฺจ เสวนา อย่าคบคนพาล อย่าคบคนเลว ให้คบบัณฑิต แล้วความคิดที่มันเป็นพาลในหัวใจ มันเป็นพาลมันทำลายหัวใจเราอยู่เราคบมันอยู่ตลอดเวลา ใจเวลาจะคบบัณฑิต ๆ คิดดี ๆ คิดไม่ได้เลย คิดไม่ได้เลย คิดดี ๆ มันหายไปไหน

นี่ใจบุญ บาปมันอยู่ที่ไหน บุญ บาปมันอยู่ที่ไหน บุญ บาปมันอยู่ที่หัวใจนี้ คุณิเวลาคนตายแล้วเขาเอาไปเผาในเชิงตะกอนมันไม่เคยบอกว่ามันร้อนเลย คนตายแล้ว เผาแล้วมันเป็นผุยผงไปหมดเลย มันไม่บ่นว่าเจ็บว่าปวดเลยนะ เวลาคนเป็น ๆ มันบ่นทุกข์บ่นยากกันอยู่ มันบ่นอยู่ตลอดเวลา อะไรมันบ่นล่ะ มันทุกข์มันยากมันทุกข์มันยากที่ใจ ถ้ามันทุกข์ยากที่ เราทำบุญกุศลมันเป็นอุบาย มันเป็นอุบายขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ประชาชน ให้บริษัท ๔ ให้เสียสละทาน

การเสียสละทานคือการเสียสละความตระหนี่ถี่เหนียวในหัวใจ สิ่งของมันของเราใครไม่รัก อดมือกินมือ หามาปากกัดตีนถีบ แล้วทำไมเราต้องไปถวายทาน ๆ ถวายทานฉันไม่มีจะกินเอา

อะไรมาถวาย ทุกตะเช็ญใจเขาทำไม่ได้ เขาทำไม่ได้ของเขาเพราะเขาไม่มีของเขา ถ้ามีของเขา ถ้าคนมีคุณธรรมในใจ ไม่มีของเรานะเราก็อนุโมทนากับเขา เราเห็นคนเขาทำความดี เรามันเกิดมาทุกข์ทนเช็ญใจ เพราะเวลาเราทำกรรมของเรามาอย่างนี้ เขาทำกรรมของเขามา เขาทำบุญกุศลของเขา เห็นแล้วเราก็นำไปกับเขา

ถ้ามันเป็นธรรมากิบาล ถ้ามันเป็นธรรม ถ้ามันเป็นโลกนะมันจะเหยียบย่ำกัน มันจะเหยียบย่ำกัน มันจะทำลายกัน ทำสิ่งใดแล้วก็จะประกาศให้เขารู้สามโลกธาตุ เวลาครูบาอาจารย์เรา หลวงปู่มั่นท่านทำอะไรท่านทำทิ้งเหว ท่านทำเบื้องหลัง ท่านปิดทองก้นพระ เวลาพ่อแม่สอนลูก เราได้อะไรจากลูกเราละ เราให้ทุกอย่างกับลูกเรา เราให้ เราต้องไปประกาศกับใครใหม่ ฉันทันเป็นพ่อแม่ฉันต้องเลี้ยงลูกนะ อ้าว มันก็ต้องเลี้ยงโดยธรรมชาติ

ครูบาอาจารย์นะท่านจะสอนลูกศิษย์ ลูกศิษย์มันมีทิฐิมานะ ไปรู้ไปเห็นสิ่งใด ความรู้ความเห็นนั้นจริงไหม จริง เห็นจริงๆ รู้จริงๆ นั้นแหละ แต่เป็นความจริงไหม ไม่จริง ไม่จริงหรือ เห็นนิมิต รู้นิมิตต่างๆ ไม่จริงทั้งนั้นแหละ มันเป็นอนิจจังทั้งนั้นแหละ แล้วไปบอกว่าไม่จริงมันจะเชื่อไหม ก็มันไขว่คว้ามา มันสร้างมาด้วยน้ำพักน้ำแรงของมันมา แล้วบอกว่าไม่จริงมันถึงกันตาย นี่ครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นท่านบอกว่าสิ่งใดที่เห็นมาแล้วมันเป็นอดีตแล้ว มันเป็นเรื่องที่วางไว้ก่อน เราทำคุณงามความดีของเรา เราพยายามทำความดีของเราต่อเนื่องไป

เวลามันแบก แบกปุ๋ยมา ปุ๋ยคอกมา แบกปุ๋ยคอกมาเดินทางไกล แบกปุ๋ยคอกมา ฝนตกนะ มากันสองคน อีกคนฉลาดมาก พอแบกปุ๋ยคอกมา พอไปข้างหน้าไปเจอแร่เหล็กเขาทิ้งปุ๋ยคอกเขาเอาแร่เหล็กนั้นไป ไอ้คนที่แบกปุ๋ยคอกมา มันยังแบกต่อไปนะ มันแบกมาไกลมันเกิดทิฐิ ไปข้างหน้าเขาไปเจอเงิน ไอ้คนฉลาดมันทิ้งเหล็กนั้นมันไปเอาเงินนั้นนะ มันแบกเงินกลับบ้านมันไป ไอ้คนที่แบกปุ๋ยคอกมา เสีย ฉันทันแบกมาไกลแล้วฉันทันไม่ยอม มันเดินไปข้างหน้ามันไปเจอทอง มันทิ้งเงินนะมันไปเอาทอง ไอ้คนแบกปุ๋ยคอกมายังแบกปุ๋ยคอกมันต่อไป พอไปถึงบ้านนะ ไอ้คนที่เอาทองมาไปฝากภรรยา ภรรยาอู้อยู่ ปลื้มใจสามีเราฉลาด ไอ้คนแบกปุ๋ยคอกมา มันเอาปุ๋ยคอกไปให้ภรรยา มัน ภรรยา มันไม่ให้เข้าบ้านเลยละ มันเอาปุ๋ยคอกมาว่าเอามาทำไม

ความรู้ความเห็นจริงไหม จริง แต่มันเป็นความจริงไหม ไม่จริง ไม่จริงเพราะมันเป็นประโยชน์ ประโยชน์ยังไม่สมประโยชน์ ไม่เป็นความจริงข้างหน้าใจ แต่มันแบกปุ๋ยคอกมา ตั้งแต่ต้น มันแบกมา มันแบกของมันมา มันไม่แบกมา มันจะแบกมาได้อย่างไร ฝนตกมาเปียก

และมาเลย เวลาน้ำมันชิมมามันไหลมาท่วมตัวเลย กลับไปถึงกรรยานะ อู๋ย ฉันทแบกมาไถลนะ กลิ่นเต็มตัวเลย ความดีความชอบ อยากจะเอาความดีความชอบ

เราจะบอกเขาได้อย่างไร เราจะบอกเขาได้อย่างไร ก็มันแบกมาตั้งแต่ต้น ไอ้คนที่ฉลาด มันก็แบกมาด้วยกันนั่นแหละ เพราะเราเกิดมาจากสมมุติ เราเกิดมาจากอวิชชา เพราะเราเกิดมา เรามีความรู้สึกนึกคิดอย่างนี้เหมือนกันทั้งนั่นแหละ แล้วจะบอกให้มันฟังได้อย่างไร ฟังได้อย่างไร ฟังได้อย่างไรก็มันต้องมีปัญญา มันต้องทำมาหากินนะ คือปัญญาของมัน แล้วมันไม่ใช่ ปัญญาของมันจะมีหน้าที่การงานได้อย่างไร

พ่อแม่ที่ฉลาดเขาจะฝึกลูกเขา ฝึกลูกเขาให้เป็นคนดี เพราะว่าถ้าเป็นคนดีแล้วเขาจะปลอดภัยกับสังคม ถ้าลูกของเขาเอาไร้อาชีพทำสิ่งใด เพื่อนเขาก็จะน้อยไปเรื่อยๆ แล้วทำสิ่งใดไปเขาจะมีโทษไปข้างหน้า เราสอนลูกเราให้เป็นคนดี ถ้าสอนลูกให้เป็นคนดี แล้วถ้ามันฉลาดด้วยนะ ดีด้วย ฉลาดด้วย เก่งด้วย สุขยอดเลย แล้วถ้ามันดีแล้วนะ มันดีมันมีความสุขของมัน ถ้ามันฉลาดไม่เทียบหน้าเทียบตาเขามันจะทำอย่างไร อันนั้นก็อำนาจวาสนาของเรา เราก็ฝึกฝนของเราไป นี่ลูกของเรา

นี่ก็เหมือนกัน หัวใจของเราๆ ถ้าหัวใจของเราสุขทุกข์มันอยู่ที่ไหน สุขทุกข์มันอยู่ที่ไหน ว่าปัญญาๆ ปัญญาภิเลสทั้งนั่นเลย เวลาเห็นคนอื่นนะ เห็นโทษคนอื่นผิดหมดเลย คนนั้นก็ทำไม่ดี คนนี้ก็ทำไม่ดี คนนี้ก็ทำไม่ดี แต่มันไม่ได้มองตัวมันเองเลย เวลาพูดกันคนนั้นก็หนวกหู คนนี้ก็หนวกหู ไอ้คนพูดหูมันอยู่กับปากไม่ได้ยินหรือ ตะโกนบอกคนนั้นบอกคนนั้นแล้วหูกับปากมันอยู่ติดกันมันไม่ได้ยินหรือเพราะมันพูด ถ้าคนอื่นพูดไม่ได้ยินนะ คนอื่นพูดหนวกหู

ก็เหมือนกัน เห็นเขาไปหมด คนอื่นทำผิดเห็นไปหมดเลย แต่เวลาเราผิดพลาด ไอ้ความโลภ ความโกรธ ความหลง เบียดเบียนตนก่อนแล้วก็เบียดเบียนผู้อื่น มันเบียดเบียนหัวใจเราแล้วนะ แต่เพราะมันเป็นเราไง ภิเลสของเรา เราก็ว่าเป็นเรา เราก็ชื่นชมที่เราคิดถูกใจ ข้างหน้าคุณมันจะรอขังไว้นั้นนะ คิดถูก แต่ถ้าเป็นเด็กดี ทำคุณงามความดีนะ ความดีมันเหนือโลก

ถ้าความดีนะ สิ่งใดก็แล้วแต่ถ้าดีเกินไป กฎหมายยังไม่มีเขาก็ยังไม่ว่าหรอก แต่ถ้ามันมีปัญหาปั๊บเขาบัญญัติกฎหมายไปเรื่อยๆ ที่นี้เวลาคนบัญญัติด้วยกฎหมายใหม่ จะดีจะชั่วบังคับกันด้วยกฎหมาย คนเราเสมอภาคด้วยกฎหมาย แต่เวลาเสมอภาคด้วยกฎหมาย ไอ้คนที่ฉลาดกว่า มันก็เล็ดลอดไปตามแง่มุมของกฎหมายนั่นแหละ

ไอนี้ก็เหมือนกัน ว่าปัญญาๆ ไอ้อ่างนั้น ถ้าปัญญาอย่างนั้นมันเป็นโลกียปัญญา ปัญญาทางโลกมันเบียดเบียนตน มันเบียดเบียนตนมันไม่เป็นจริงใจ แต่ถ้าเป็นปัญญาทางธรรมนะทำ ความสงบของใจเข้ามา เป็นพื้นฐานเลย ถ้าเราทำทันความคิดเรามันต้องหยุดหมด ถ้าความคิดหยุดหมด จิตมันจะเข้ามาเป็นอิสรภาพของมันเอง ถ้าจิตเข้ามาเป็นอิสรภาพของมันเอง เพราะเรา ปฏิสนธิจิตเกิดในวิญญูะ คนที่เกิดมีจิต มีหัวใจเป็นผู้พาเกิด แล้วถ้าใครทำความสงบของใจเข้าไป ได้ เข้าไปถึงตัวจิต จิตมันไม่เสวยอารมณ์ มันไม่คิด

ความคิดนั้นนะ คุณลีอำนาจวาสนาของจิต พันธุกรรมของมัน ถ้ามันปล่อยเข้ามามันก็ ปล่อยเข้ามาสู่ธาตุรู้ สู่ธาตุรู้ พุทโธ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ถ้ามันเป็นความจริง ความจริงมันก็เป็น ความจริงอันนั้นใจ ถ้ามันเข้าไปสู่ความสงบอันนั้น จะเป็นปัญญาอบรมสมาธิ จะเป็นพุทโธ ธัม โม สังโฆ ทำความสงบ ๔๐ วิธีการ จะทำอย่างไรขอให้จิตเข้าไปสงบให้ได้ ถ้าจิตมันสงบได้ ธาตุรู้เหมือนกันหมด ธาตุรู้เหมือนกันหมด ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ แต่เราไปทำ ฌานสมาบัติ ฌานสมาบัติมันส่งออกแล้วมันเสวยอารมณ์ เพราะมันเสวยอารมณ์มันมีกำลังของมันมันถึงไปรู้เรื่องของคนอื่น ถ้ารู้เรื่องของคนอื่นแล้วเรื่องตัวเองมันไม่รู้

นี่ไง ทเวเม ภิกขเว ทางสองส่วนที่เธอไม่ควรเสพ อตตกิลมถานุโยค กามสุขัลลิกานุโยค เวลาทุกข์ยากอตตกิลมถานุโยค เวลามีความสุข มันมีว่างๆ มันมีความพอใจ นั่นละกามสุขัลลิกานุโยค แล้วมันชฌิมาปฏิบัติ ทางสายกลางๆ ทางสายกลางก็เมตรหนึ่งก็แบ่งครึ่ง ๕๐ เช่นกุไป ทางนี้ ไอนี้มัน ๕๐ เช่น มันไม่ใช่จิต ทางสายกลางๆ กลางของคนขี้ขลาด คนขี้ขลาดตาขาว ไม่กล้าสู้กับกิเลสของตัวเอง ไม่กล้าเข้าไปเผชิญกับความคิดของตัวเอง ความคิดของเรากิเลสมัน หลอกใจอยู่ ขี้ขลาดตาขาว ว่างๆ ว่างๆ ว่างๆ

ว่างๆ ไปทางที่หลบใจ หลบชะไม่ไปค้นคว้าหาสิ่งใด ไม่ทำสิ่งใด ลงไปอยู่กับความว่าง อย่างนั้น แต่ถ้าเป็นสัมมาสมาธิมันมีพลังงานของมัน ปฏิสนธิจิตเวียนว่ายตายเกิดในวิญญูะ เพราะ ความไม่รู้เราถึงเวียนว่ายตายเกิดมา ทำบุญกุศลมากน้อยขนาดไหนก็ไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม ด้วยคุณงามความดี ด้วยครูบาอาจารย์ที่สั่งสอนมา เราได้ทำตามท่านมา ด้วยบุญกุศล อันนี้ได้เสวยภพเสวยชาติที่มีความสุข มีความสุขขนาดไหน เวลาหมดอายุขัยมันก็ต้องเวียนว่าย ตายเกิดในวิญญูะ

นี่เป็นความดีของโลก ความดีของวิญญูะ ความดีของทำดีและทำชั่ว แต่มีขณิมาปฏิบัติทางสายกลางในสังขธรรมเรายังไม่เคยพบเคยเห็น ครูบาอาจารย์ที่ดี ครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นครูบาอาจารย์ของเรา มันทาน ระดับของท่าน เวลาทานมันก็มีการเสียดละ มันมีการกระทำ มันก็เรื่องธรรมดา แต่เรื่องธรรมดา ทานเสร็จแล้วจะทำทานมากน้อยขนาดไหน ถ้าเราจะค้นคว้าความจริงเราก็ต้องทำความสงบของใจเราเข้ามา เพราะ เพราะมันเป็นปัจจัยตั้ง สุขทุกข์เราสู้

ครูบาอาจารย์ท่านมีความสุขก็มีความสุขของท่าน ท่านมีความสุขของท่านนะ หลวงตา ท่านพูดประจำ ถ้าเราอยู่คนเดียวมีความสุขมาก แต่ที่มันต้องออกมาเพราะมันเห็นแก่ไอ้ตาต่างๆ ต้องออกมาเพื่อน้ำใจของคน ถ้าท่านอยู่ของท่านคนเดียวท่านมีความสุขมาก สุขทุกข์มันอยู่ที่ใจ แต่อยู่ที่ใจมันต้องเป็นความจริงนะ ไม่ใช่สุขทุกข์อยู่ที่ใจเราก็สร้างป็นหน้ากัน เพราะสุขทุกข์มันอยู่ที่ใจ แשר์ลูกโซ่มันถึงได้มหาศาลใจ เพราะสุขทุกข์มันอยู่ที่ใจ ใครทำแล้วได้ผลประโยชน์นะ มันเอาความโลภมาหลอกใจ

ไอ้เราอยากได้ผลประโยชน์ตอบแทนเราก็โลกไปกับเขาใจ สุขทุกข์อยู่ที่ใจมันต้องมีเหตุมีผล สุขทุกข์อยู่ที่ใจมันต้องเป็นปัจจัยตั้ง สุขทุกข์มันอยู่ที่ใจ มันอยู่ที่พฤติกรรม ถ้าสุขทุกข์มันอยู่ที่ใจ เอ็งต้องมาหลอกเขาทำไม ถ้าสุขทุกข์มันอยู่ที่ใจ หลวงตาท่านบอกท่านอยู่เฉยๆ ของท่านจะมีความสุขของท่านมากใจ แต่เพราะไอ้ตาต่างๆ นี่แหละ ไอ้เพราะเราต้องมาเห็นน้ำใจของคนนี้แหละท่านถึงต้องมาแบกจี๊ โลก จี๊ โกรธ จี๊ หลงของคน

ไอ้พวกจี๊มันต้องการเอาความเห็นของตัวเอง มันต้องการให้คนเอาใจ ไอ้พวกจี๊มันต้องการให้คนยกย่องมัน ไอ้พวกจี๊มันต้องการให้คนสรรเสริญมัน แล้วครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นธรรมๆ ท่านอยู่ของท่าน มีความสุขของท่าน ความสุขของท่าน ถ้ามันจะปล่อยวาง ปล่อยวางอย่างไร มันต้องมีเหตุมีผลสิ มันต้องเป็นความจริงสิ ถ้าปล่อยวางๆ มันก็อากาศใจ ว่างๆ ว่างๆ ในคุ่มในไห มันก็ว่างถ้ามันไม่มีน้ำ แล้วมันเป็นประโยชน์กับใคร ความว่างๆ ความว่างมันเป็นผลนะ แต่ความว่างมันต้องมีที่มาที่ไป

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนเรื่องกาลามสูตร อย่าเชื่อใครทั้งสิ้น ให้เชื่อประสบการณ์ตามจริงของเรา ฟังท่าน ใครฟังแล้วเชื่อคนนั้นโง่มาก ฟังแล้วเอาไปคิดไตร่ตรอง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนเอง อย่าเชื่อว่าเป็นอาจารย์ของเรา อย่าเชื่อว่ามีมูมมอ

เหมือนเรา อย่าเชื่อๆ ให้เชื่อประสบการณ์มันว่างจริงหรือเปล่า มันว่างทำไมไม่มีอะไรเป็นแก่นสารในชีวิตเราเลย มันว่างแล้วทำไมไม่สามารถบังคับว่าจะอะไรคืออะไรชั่วในใจเราได้

ไอ้ธรรมชาติบิดาทำชั่ว ความคิดของโลก เราทำมาหากินกันอยู่นี่ปากกัดตีนถีบเป็นความคิดใหม่เป็น แต่เป็นความคิดในชาติในตระกูล เป็นความคิดเพื่อเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง เพื่อความมั่นคงของชาติของตระกูล แล้วความคิดของเราละ ความคิดของเรา ความคิดของเรา เราอยู่กับชาติตระกูลใช้ใหม่ ชาติตระกูลเรา พี่น้องเรามันก็มีคนเห็นแก่ตัว มีคนใจเป็นธรรม มีทั้งนั้นแหละ ในชาติตระกูลของเราก็มีคนดี คนเลวเหมือนกัน ในความคิดเรามันก็มีเหมือนกัน แล้วหัวใจเราละ หัวใจเราละ

นี่ใจวัดป่าๆ ไปวัดที่ปฏิบัติเขาวัดกันที่หัวใจ ถ้าหัวใจมันดีนะ มันสงบ มันระงับนะ มันอยู่โคนไม้ก็มีความสุข อยู่ที่ไหนก็มีความสุข มันไม่ต้องมีพิธีกรรมอะไรทั้งสิ้น พิธีกรรมอันนั้นมันเป็นศาสนพิธี คำว่าพิธี หลวงตาท่านบอกว่าปฏิบัติกันพอเป็นพิธี เห็นเขาปฏิบัติกันก็ไปเหยาะๆ แหยะๆ ไปกับเขา ฉันทักนักปฏิบัติเหมือนกัน ฉันทักเป็นชาวพุทธ ฉันทักได้ปฏิบัติแล้ว ใครปฏิบัติไม่ได้ถามฉันฉันรู้

ตัวเองยังไม่รู้จัก ถ้ารู้ต้องรู้ตัวเอง บัจจัตตัง สันทิกฺกุโณนะ ถ้าบัจจัตตัง สันทิกฺกุโง อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระเวลาปฏิบัติออกพรรษาแล้วจะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาใครปฏิบัติแล้วขัดข้องสิ่งใดจะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นคนพยากรณ์ ถูกหรือผิด ทำหรือดี ควรส่งเสริมอย่างไร ใครที่ปฏิบัติแล้วไม่ได้มรรคไม่ได้ผลก็พยายามส่งเสริมให้ทำให้มากขึ้น คนที่ทำดีแล้วก็ทำให้ดีมากขึ้น คนที่ถึงที่สุดแห่งทุกข์แล้ว คนนั้นท่านสาธุ สาธุ เขาจบแล้ว เขาจบแล้ว

ในสมัยพุทธกาลนะพระเวลาปฏิบัติเป็นพระอรหันต์ตั้งแต่สามเณรน้อย มาช่วยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นพระมัคคุเทศก์ เป็นพระต่างๆ เป็นผู้ดูแล นั้นพระอรหันต์ทั้งนั้นนะ แต่เวลาพระที่เป็นแขกจรมาเห็นสามเณรน้อยมันไปลูบหัวเล่น มันนึกว่าเด็กน้อยใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกนั้นพระอรหันต์นะ เอ็งไปลูบหัวเล่นอยู่พระอรหันต์นะ เวลาเราเราแบกทีฐิมานะมาไง เราว่าเราใหญ่เราโตไง เราว่าเรามีปัญญามากๆ ไอ้พระอรหันต์เขาอ่อนน้อมถ่อมตน เขาทำข้อวัตร เขาทำข้อวัตรดูแล ทำถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เขามีคุณธรรมในหัวใจของเขา

นั่นพระอรหันต์นะ พระอรหันต์อ่อนน้อมถ่อมตน เขามีความสุขในใจของเขา ความสุขมันจบแล้ว ใจข้างนอกมันมีอะไรอีกล่ะ ข้างนอกสมมุติทั้งนั้น สมมุติเป็นสมมุติชั่วคราว ถ้าสมมุติจะดูดีเวลาเงินเพื่อเขาไปซื้อทองกำกันเพราะอะไรล่ะ เพราะทองคำมันมีค่าในตัวมันเอง ใจเงินนั่นสมมุติทั้งนั้นแหละ เวลาจะหนีเงินเพื่อไปซื้อแร่ธาตุ แร่ทอง ไปซื้อแร่ของมีค่าในตัวมันเอง แล้วกระดาษไม่เก็บไว้ล่ะ กระดาษไม่เก็บไว้ สมมุติทั้งนั้น สมมุติทั้งนั้น

อันนั้นมันแร่ธาตุนะ แต่เวลาจริงๆ ธาตุรู้ ธาตุรู้ของเราธาตุรู้มันมีค่ามาก มันมีค่ามาก แต่เรามองข้ามกันไป หลวงตาท่านสอนบ่อย หัวใจมันเรียกร้องความช่วยเหลือ หัวใจเรา เวลามันทุกข์มันยากเรียกร้องความช่วยเหลือ เราจะไปให้ใครช่วยเหลือล่ะ มีมรรคมีผล เวลาที่มีสติมีปัญญาเราจะช่วยเหลือ เวลาเรามีสติขึ้นมา ตกใจ ทุกข์ยากสิ่งใด พอมีสติขึ้นมา ใจเอ๋ย พอขาดสติ เอ็งก็ตกใจอย่างนี้ เอ็งก็คืนรนไปอย่างนี้ พอสติมันมาเราก็มีสติปัญญาปลอดหัวใจของเรา กำหนดพุทโธ พุทโธให้มันมีที่พึ่ง แล้วฝึกหัดใช้ปัญญา เวลาปัญญามันเกิดขึ้น มรรคญาณมันเกิดขึ้น มันชำระมันฟอกมา

พอใครประพฤติปฏิบัติเห็นตามความเป็นจริง สิ่งที่เราทำมันมาจากไหนล่ะ มันมาจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นไก่อตัวแรกที่เจาะฟองอวิชชาออกมา ฟองอวิชชาคือกิเลส ตัณหาความทะยานอยาก เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เจาะฟองอวิชชาขึ้นออกมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงวางธรรมวินัยไว้ให้เราฝึกหัด เวลาเราไปฟอกเราจะฟอกเปลือกไข่ เราจะทำลายเปลือกไข่ เราจะทำลายสิ่งที่ครอบงำหัวใจเรา แล้วใครเป็นคนทำล่ะ เราเป็นคนทำ ถ้าเราเป็นคนทำเราจะเคารพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือไม่ เราจะซาบซึ้งครูบาอาจารย์เราหรือไม่

ครูบาอาจารย์เรามาต้องทำอย่างนั้นมา ท่านต้องเห็นของท่านมา ท่านทำของท่านมา ท่านประสบความสำเร็จของท่านมา แล้วท่านสอนเราๆ ถ้าเรายังจับต้องไม่ได้เราก็ตึงตีโพยตีพายกันอยู่ รู้เห็นนิมิต รู้ความแตกต่าง อวดรู้ อวดเห็น อวดไปทั่ว ครูบาอาจารย์ของเรานะท่านเก็บไว้ในใจ แล้วให้คนเป็นพูดคำไหนมันก็ถูก คนไม่เป็นพูดคำไหนมันก็ผิด แก่นั่นท่านก็รู้หมดแล้ว ความรู้อย่างนั้น พูดถึงนะท่านมีความสังเวช ความสังเวชว่าคนรู้มันควรจะรู้จริง แต่เขาไม่รู้จริงมันเลยเป็นอย่างนั้น เห็นไหม จิตนิสัย นิสัยสันดาน สันดานมันเป็นแบบนั้น ใจ

ฉะนั้น ครูบาอาจารย์ท่านจะต้องปราบสิ่งที่เป็นทิฐิมานะในใจ ถ้าปราบได้มันก็เป็น
ประโยชน์ตรงนั้น ถ้าปราบไม่ได้จะเป็นกรรมของสัตว์ สัตว์โลกเป็นไปตามกรรม เอวัง